Dosarul nr. 4r-1671/23 *(4-22095458-02-4r-05052023)*
Judecător: Gheorghe Balan

D E C I Z I E
În numele Legii

01 iulie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Oxana Robu
Judecători: Olga Cojocaru și Marcel Juganari

A examinat în ordine de recurs, *fără participarea părților,* recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Vasile Brihuneț împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 martie 2023 în cauza contravențională în privința lui **Rîbu *******, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin.(1) Cod contravențional al RM,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond: 05.07.2022-15.03.2023;
în procedura instanței de recurs : 05.05.2023-01.07.2024.
Procedura de citare legală a fost efectuată.

Asupra recursului declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Vasile Brihuneț împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 martie 2023 în cauza contravențională în privința lui **Rîbu *******, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin.(1) Cod contravențional al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru,

C O N S T A T Ă:

1. Prin decizia subofițerului superior de patrulare a DP „Centru” a INSP a IGP al MAI, Şcarevnea Ghenadie din 09 iunie 2022, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție, Rîbu ***** a fost tras la răspundere în conformitate cu art. 240 alin.(1) Cod contravențional, fiindu-i stabilită o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 20 unități convenționale în sumă de 1000 lei cu aplicarea a 3 puncte de penalizare pentru faptul că, „la 09 iunie 2022, ora 2130 , conducând mijlocul de transport de model „Toyota”, cu n. î. *****, în mun. Chișinău, str. Calea Basarabiei, 2, a ignorat indicatorul 2.2 din RCR trecerea fără oprire este interzisă” (deşi indică la ignorarea şi a prevederilor pct. 28 din Regulamentul circulației rutiere (marcajele rutiere).

Considerând că n-a comis fapta imputată şi, respectiv, ilegal procesul-verbal cu privire la contravenție şi decizia de sancționare, Rîbu ***** s-a adresat în judecată cu prezenta contestație, prin care solicită anularea lor, invocând lipsa faptului contravenției (art. 441 Cod contravențional) şi nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție (art. 443 Cod contravențional).

2. Prin *hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 15 martie 2023* s-a admis ca întemeiată contestația lui Rîbu ***** împotriva procesului verbal cu privire la contravenție şi deciziei subofițerului superior de patrulare a DP „Centru" a INSP a IGP al MAI, Şcarevnea Ghenadie.

S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție şi decizia subofițerului superior de patrulare a DP „Centru" a INSP a IGP al MAI, Şcarevnea Ghenadie din 09 iunie 2022, conform cărora Rîbu ***** a fost tras la răspundere în conformitate cu art. 240 alin.(1) Cod contravențional, fiindu-i stabilită o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 20 unități convenționale în sumă de 1000 lei cu aplicarea a 3 puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravențional intentat împotriva acestuia din motivul lipsei faptului contravenției şi nulității procesului-verbal cu privire la contravenție.

I-a recunoscut după Rîbu ***** dreptul să ceară şi să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

3. *Împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 15 martie 2023 a declarat recurs agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Vasile Brihuneț prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 15 martie 2023 este neîntemeiată, din considerentul că, instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

A invocat că la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție a respectat normele procesuale și materiale, a prezentat probe acumulate în cadrul dosarului contravențional intentat împotriva cet. Rîbu *****, or instanța eronat a reținut că la materialele cauzei de către agentul constatator nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile.

4. În conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de Procedură Penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Examinând hotărârea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, audiind părțile, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru consideră necesar de *a respinge recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Vasile Brihuneț împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 martie 2023, ca fiind depus peste termen,* reieșind din următoarele considerente.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod Contravențional, judecând recursul, *instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este tardiv.*

În același context, potrivit art.468 alin.(1) și (2) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile. Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărâre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs și la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanței de judecată a cărei hotărâre este atacată.

Art.469 alin.(1) Cod contravențional, prevede repunerea în termen a recursului. Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

5.2. În speță, potrivit materialelor cauzei Colegiul constată că, hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani a fost pronunțată la data de 15 martie 2023, recursul agentului constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Vasile Brihuneț fiind înregistrat conform ștampilei de intrare la data de 27 aprilie 2023; *(a se vedea f.d.49)*

Instanța de recurs menționează faptul că, la data de 15 martie 2023, copia hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani a fost expediată în adresa Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP prin intermediul poștei terestre (mun. Chișinău str. Doina nr. 102) fiind recepționat de către agentul constatator la data de 23 martie 2023 fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei contravenționale (a se vedea f.d. 47) însă cu toate astea recursul a fost depus cu încălcarea termenului de atac la data de 27 aprilie 2023 (a se vedea f.d.49), însă termenul limită fiind data de 7 aprilie 2023.

Astfel, se conchide că agentul constatator a cunoscut, sau, în virtutea obligațiilor sale de serviciu, trebuia să cunoască și să se informeze despre statutul dosarului contravențional la care a participat în calitate de agent constatator, precum și despre soluția pronunțată în prezenta cauză prin hotărârea primei instanțe.

Mai mult, Colegiul reține că, de către agentul constatator nu a solicitat repunerea în termen, și careva argumente plauzibile în vederea motivării termenului omis, nu au fost invocate colegiului.

5.3. Nu există motive legale pentru ca instanța să repună recursul în termen. Nici recurentul nu a invocat motive plauzibile pentru care a depășit termenul de atac al hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 martie 2023 şi nu a prezentat probe concludente care ar servi drept temei de repunere în termen a recursului, agentul constatator nu a invocat nici un motiv care ar putea fi pus la baza restabilirii termenului de atac. Din materialele cauzei rezultă că, la data de 15 martie 2023 copia hotărârii a fost expediată în adresa agentului constatator prin intermediul poștei terestre, însă recursul fiind depus abia la data de 27 aprilie 2023, adică peste termenul de atac de 15 zile.

În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs la 27 aprilie 2023, împotriva hotărârii pronunțate la 15 martie 2023, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

La caz, pertinentă speței este și jurisprudența CtEDO în cauza Avramenco contra Moldovei și Ponomaryov contra Ucrainei, unde Curtea a statuat că

participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art.6 CEDO.

5.4. Din aceste considerente, instanța va aplica excepția tardivității formulării recursului și-l va constata ca fiind tardiv, or, conform art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din considerentul dat, Colegiul conchide că, recursul nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, astfel că repunerea recursului în termen, de către instanța de recurs, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CEDO (Ghirea versus Republica Moldova) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recurs, ori, instanța nici nu purcede la examinarea fondului recursului în contextul adoptării soluției de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil și nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

6. Astfel, se conchide că, recurentul neîntemeiat a omis termenul pentru declararea recursului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 15 martie 2023 și din aceste motive recursul se respinge ca depus peste termen, cu menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin. (1) pct. 1), lit. a), 474 Cod Contravențional al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru –

D E C I D E:

Recursul declarat de agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, Vasile Brihuneț împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 15 martie 2023 în cauza contravențională în privința lui **Rîbu *******, învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin.(1) Cod contravențional al RM, *se respinge ca fiind depus peste termen..*

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: ***Oxana Robu***

Judecător: ***Olga Cojocaru***

Judecător: ***Marcel Juganari***